

Lapinjärven kirkonkylän keskustan ja ranta-alueiden ideakilpailu

Nimimerkki YHTEISÖJEN KYLÄ

Selostus

Kilpailuehdotuksessa on tarkasteltu kirkonkylää kokonaisuutena. Kilpailualue on tärkeä osa Lapinjärveä, mutta vain osa siitä. Kilpailualueelle suunniteltavat toimenpiteet liittyvät monin tavoin myös muuhun kirkonkylään, ja siksi onnistunut kokonaisratkaisu kaipaa tuekseen myös muita kuin pelkästään kilpailualueelle sijoitettavia toimenpiteitä.

Täydennysrakentaminen on sijoitettu alueelle, joka on kävelyetäisyydellä kirkonkylän palveluista. Tieverkkoa on täydennetty lyhyillä yhteyksillä, jotka tihentävät jalankulun verkostoa ja luovat uusia oikaisuvia reittejä. Tämä ilmeeltään vaihteleva ja turvallinen verkosto parantaa arkiliikunnan tukemisen kautta myös ikääntyneiden hyvinvointia ja mahdollisuuksia hyvään arkeen. Monet esitetyistä rakennuspaikoista ja reittilisyksistä sisältyvät jo nykyisiin asemakaavoihin.

Tilanne on kuitenkin onnekas, sillä Lapinjärven maankäytöllinen kokonaisuus on varsin kehityskelpoinen. Keskusta sijoittuu luontevasti kirkon ympärille ja pääraitin varrelle, ja on siinä myös mielekkäästi täydennettävissä. Lapinjärventie muodostaa paikallisen liikkumisen pääväylän, jossa liikenne on ohitustien vuoksi hiljaista ja turvallista. Liikekeskustaan on osoitettu nykyiseen rakennuskantaan sopeutuvaa lisärakentamista täydentämään kylänraittia ja muodostamaan pieni toriaukio nykyisen Hermannipuiston paikalle. Liikekeskustan rakennukset ovat kaksikerroksisia, ja niiden yläkerrassa voi olla asumista.

Kilpailualueen ulkopuolella kirkonkylän rakennettu alue on käsitelty täydentyvänä asuinalueena, johon on tutkittu uusia mahdollisia rakennuspaikkoja. Tälle alueelle sijoittuvat asunnot ovat luonteeltaan tavanomaisia yhden asuntokunnan pientaloja, tonttikoon ollessa tyypillisesti 600–1000 m². Nämä soveltuvat erinomaisesti perheasumiseen ja omalta tontilta löytyy tilaa pysäköintiin, puutarhaviljelyyn ja oleskeluun.

Kilpailualueelle on sijoitettu uudentyypistä yhteisöllistä pientaloasumista. Näiden kohderyhmänä ovat yksin tai kaksin asuvat, sekä nuoret että myös varttuneemmat asukkaat. Näissä yhteisöissä on pieniä, enintään 100 m² erillistaloja sekä kaksikerroksisia rivitaloja. Yhteisöllisyyttä tukee tonttitien tai jalankulkuraitin ohjaaminen yhteispihan läpi ja asuntojen sisäänkäyntien sijoittaminen aina yhteispihan puolelle. Asuntokohtaiset ulko-oleskelutilat, kuten terassit ja parvekkeet voidaan sijoittaa ilmansuuntien mukaan parhaaseen suuntaan. Yhteisöjen pysäköinti on keskitetty.

Näistä yhteisöistä suurin Lukkarinpolun kokonaisuus sijoittuu keskelle rakennettua aluetta, arvokkaan rakennuskulttuurin leimaamalle alueelle. Korttelirakennetta ja tiestöä on hienovaraisesti muokattu ehyiden pihapiirien muodostamiseksi. Mikäli kilpailualueeseen kuulumaton Mäntylä I rivitalo tulevaisuudessa puretaan, sen paikalle voidaan rakentaa yhteisökorttelia täydentäviä pieniä erillistaloja.

Tallbackan alueella on pienempiä pientaloyhteisöjä. Ne sijoittuvat avoimen maisematilan reunoille, säilyttäen Tallbackan peltomaiseman jatkuvuuden. Alueen tieverkko tukeutuu nykyisiin tielinjoihin, joita täydentää rannan suuntainen ulkoilu- ja virkistysreitti. Rannan toiminnot on esitetty nykyisellään. Uimarannan tuntumaan on sijoitettu rantasauna, joka esitetään rakennettavaksi kunnan toimesta ja sen jälkeen ylläpidettäväksi yhdistyspohjalta, rahoituksen tullessa kuntalaisten käyttömaksuista.

Uusi koulurakennus on sijoitettu Kapellby skolan ja paloaseman tontille siten, että nykyinen koulu voi säilyä käytössä myös uuden koulun ollessa rakenteilla. Kirkonkylän koulu esitetään purettavaksi siltä osin, kun sitä ei haluta hyödyntää osana tälle tontille sijoitettavaa liikuntapalveluiden kokonaisuutta. Kulkuyhteys uuden

koulun ja liikuntasalin välillä on lyhyt, joten koulun tontille ei ole esitetty liikuntasalin varausta. Salin pukutilat palvelevat tässä myös ulkokenttiä.

Lukkarinpuiston mäki vesitorneineen on säilytetty luonnonläheisenä näköalapaikkana, mutta sen saavutettavuutta on parannettu uusilla kulkuyhteyksillä.

Suunnitelmassa esitetty asuntojen määrä on yhteensä 161. Täydentyvän alueen 74 pientalon keskikerrosalaksi on oletettu 150 k-m² ja keskimääräiseksi asukasluvuksi 3,5. Pientaloyhteisöissä ja keskustan liikerakennusten yläkerroksissa on yhteensä 87 asuntoa, joiden asukasmääräksi on arvioitu 174. Ehdotuksen mahdollistama asukasmäärän lisäys on siten 433 asukasta. Koska kunnan väestömäärän lisäys lienee tulevaisuudessakin maltillista, ehdotus on suunniteltu siten, että jo muutamankin rakennuksen vuotuinen lisäys voidaan toteuttaa alueelle lyhyenä ajanjaksona, välttäen laajempien aluekokonaisuuksien pitkäaikaisen keskeneräisyyden. Mikäli kysyntää esimerkiksi uusille rivitaloille ei ole, ne on mahdollista korvata kokonaisratkaisua oleellisesti muuttamatta erillistaloilla.

Osa-alue	asuntoja	k-ala	asukkaita
Lukkarinpolku	29	2 900	58
Niittytie	12	1 000	24
Tallbacka	14	1 200	28
Rantatie	14	1 100	28
Peltotie	6	600	12
Yhteisöt yhteensä	75	6 800	150
Keskusta	12	1 000	24
Täydentyvä asuinalue	74	11 100	259
Kirkonkylä yhteensä	161	18 900	433

Uudet asunnot ovat pääosin pientaloja. Tämä vastaa väestön ikärakenteen odotettavissa oleviin muutoksiin. Uusia perheasuntoja osoitetaan pääasiassa täydentämään vanhaa kylämiljöötä. Täydentyvän alueen uudistalojen oletetaan toteutuvan pitemmän ajan kuluessa, tyypillisesti sukupolvenvaihdoksen yhteydessä. Tämä tukee myös nykyisen asuntokannan säilymistä arvonsa säilyttävänä, vaihteittain uudistuvana osana rakennuskantaa.